

ועמדת בהר וגו' והנה ה' עובר וגו'"] פתח כמלא נקב מחט סדקית [מחט דקה, ונקראת "סדקית" לפי שתופרין בה סדקי בגדים] — לא היו יכולין לעמוד מפני האורה. שנאמר: "כי לא יראני האדם וחי".

אלא ששך הקדוש ברוך הוא בעדם, כדכתיב במשה: "ושכותי כפי עליך עד עברי"⁹³.

ואמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן: מאי האי דכתיב: "ועליהם ככל הדברים אשר דבר ה' עמכם בהר"?

מלמד, שהראהו הקדוש ברוך הוא למשה דקדוקי תורה, דהיינו, ריבויין — דילפינן להו מהיכא דכתיב "את" ו"גם", ומיעוטינן — דילפינן להו מהיכא דכתיב "אך" ו"רק".

ודקדוקי סופרים, דהיינו מה שדקדקו האחרונים בלשון משנת הראשונים⁹⁴.

ומה שהסופרים עתידין לחדש.

ועוד. ובמאירי כתב דהוא עד ד' אצבעות, ומ"מ הכל לפי מה שהוא הספר.

92. וכתב הר"ן, דאם כן, אפשר דאי לא עבד הכי, דלא שייר מידי — לא מפסיל ס"ת בהכי.

93. ובאליהו לא כתיב שהסתירו הקב"ה, אלא שכיון שהמערה שעמד בה אליהו, היא נקרת הצור שעמד בה משה [כך כתב רש"י במלכים א' [י"ט ו']]. והמהרש"א כתב, דילפינן לה מדכתיב "המערה" בה' הידיעה], מסתמא הסתירו הקב"ה כמו במשה [מהרש"א].

94. בירושלמי שקלים [פ"ו ה"א] איתא: "חנניא בן אחי רבי יהושע אומר: בין כל דיבור ודיבור

ועוד אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן: דין שיור התפר, דהיינו, שכשתופר ספר תורה⁹⁰, לא יתחיל התפר מיד בראש היריעה, אלא צריך לשייר מעט⁹¹ למעלה ולמטה, ואחר כך להתחיל לתפור — הלכה למשה מסיני הוא.

ומחו לה אמוחא, כלומר, לאחר שאמר הלכה זו — חזר וסתר דבריו. דלא מהלכה למשה מסיני היא, ולא אמרו לדין זה — אלא כדי שלא יקרע הספר⁹².

והיינו, שאם אינו משייר, אם מהדק יותר מדי כשגולל את הספר, עלול להקרע מקום התפר לגמרי. אבל עתה, שמשיר מעט, אם יראה שמתחיל להקרע כשמהדק — ימנע מלהדק יותר.

ועוד אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן: אלמלי נשתייר במערה שעמד בה משה ואליהו כשעבר ה' לפניהם [דכתיב במשה: ושמתיך בנקרת הצור], ובאליהו כתיב: "ויבא שם אל המערה וגו' ויאמר צא

הכתובים ליכא פרסומי ניסא כולי האי. אבל ביחיד, דהיינו בזמן שגם יחיד קוראה, דהיינו בזמנה, דאיכא פרסומי ניסא טפי — קרינן, עיי"ש שהאריך. [והביאו הבה"ל סי' תרצ"א ד"ה בציבור]. ועיי' במרומי שדה.

90. כך כתב רש"י. וכתבו התוס', דלאו דווקא ספר תורה, אלא ה"ה במגילה ושאר ספרים. כיון דטעמא הוי כדי שלא יקרע.

אבל המאירי כתב, דדווקא בספר תורה בעינן שיור התפר, משום שיש לו עמודים, ומהדקין אותו בהם. משא"כ במגילה שאין לה עמודים, אין ההידוק מצוי בה, וא"צ שיור.

91. רבינו חננאל כתב, דהיינו שיניח כדי אצבע